TRIBUNAL GHALL-INVESTIGAZZJONI TA` INGUSTIZZJI

IMHALLEF

ONOR. C. FARRUGIA SACCO B.A., LL.D.

Rikors Numru: 1097/97

Frederick Attard

vs

Ministeru tax-Xoghlijiet bhala li dak iz-zmien kien responsabbli ghall-Planning Area Permits Board; Il-Permanent Secretary fil-Ministeru tax-Xoghlijiet; l-Awtorita` ta' l-Ippjanar u l-Kummissarju tal-Pulizija.

Illum 6 ta' Marzu, 2001.

It-Tribunal,

Ra r-rikors li bih ir-rikorrent wara li ppremetta:

1. Illi huwa sofra ingustizzja f'perjodu bejn id- 9 ta' Mejju 1987 u l-15 ta' Mejju 1995 huwa sofra ingustizzja konsistenti fil-fatt illi l-Planning Area Permits Board fl-ahhar seduta taghha qabel

ma giet rikostruita l-Planning Authority approvat il-file numru 599/92 minkejja li kien fih bosta irregolarijiet, u dana a skapitu tar-rikorrent. Dan il-file kien applikazzjoni ta' Anthony Mizzi biex f'garage f'Ursoline Sisters Street, Guardamangia, area residenzjali u kwazi bieb ma' bieb mad-dar tar-rikorrent, jinghata permess biex isir xoghol ta' mekkanik, panel beater, welder, u sprayer.

2. Illi l-irregolaritajiet kienu filli:-

a) it-Technical Officer tal-Planning Area Permits Board li kien inkarigat biex jezamina l-lokal in kwistjoni qatt ma sab il-garage fuq liema saret l-applikazzjoni;
b) il-pjanta tal-lokal sottomessa ma' l-applikazzjoni ma kienet taqbel mal-lokal li ghalih in segwitu inhareg il-permess;
c) il-file relattiv qatt ma wasal ghand l-uffcicjal tad-Dipartiment koncernat li suppost kellu jezaminah biex japprovah jew jichad it-talba.

3. Illi nonostante li palesament kien hemm dawn l-irregolaritajiet il-file gie approvat fl-20 ta' Novembru 1992, u fl-1 ta' Dicembru is-Segretarju tal-Planning Area Permits Board kiteb lill-Officer in charge fit-Trading Licence Office li ma kellu l-ebda oggezzjoni ghall-hrug tal-licenzja. Il-Kummissarju tal-Pulizija spicca biex hareg il-licenzja mitluba u nonostante li huwa qatt ma avvicina lill-girien biex jaghtu l-kunsens taghhom jew biex joggezzjonaw ghall-ghoti tal-permess mitlub.

4. Illi l-Awtorita` ta' l-Ippjanar hadet 'over' b'effett mit-30 ta' Ottubru 1992;

5. Illi minhabba l-hrug ta' dan il-permess ir-rikorrent li huwa mpjegat bhala ufficjali mal-Malta International Airport u jahdem bis-shift u ghalhekk ikollu bzonn tal-mistrieh id-dar matul il-gurnata, kien kostrett isofri storbju u rwejjah matul il-gurnata kollha, rizultat ta' hidma minn 'panel beating', 'welding', 'spraying', tqattieh ta' pjanci tal-metall tal-karozzi permezz ta' ghodda bil-kompressur u tkaxkir ta' 'trolley jacks' li fuqhom jingibdu l-karozzi. Barra minn hekk fid-9 ta' Marzu 1993 meta Carmelo Mizzi nharaqlu l-garage kellha tkun xorti tajba li ma sarita disgrazzja u splodiet l-'oxyacetylene welding set' li taghha nghata l-permess biex jopera u li kellu hemm gol-garage dak in-nhar ta' l-incident.

6. Illi dwar il-hrug ta' l-imsemmi permess ir-rikorrent ressaq kaz ta' korruzzjoni quddiem il-Kummissjoni Permanenti Kontra l-Korruzzjoni li kixfet l-irregolaritajiet kollha fil-hrug ta' l-imsemmi permess u ressqet il-fehmiet taghha.

7. Illi huwa kien bi hsiebu jgib biex isostni l-ilment tieghu lix-xhieda murija fl-elenku anness li jindika ghar-rigward ta' kull xhud dawk il-fatti li r-rikorrent bi hsiebu jgib prova dwarhom bix-xhieda tieghu.

Ghaldaqstant ir-rikorrent talab li dan it-Tribunal jisma' u jiddeciedi dwar dan l-ilment skond l-Att ta' l-1997 dwar it-

Tribunal ghall-Investigazzjoni ta' Ingustizzji, u jigi ordnat li jithallas lilu kumpens fl-ammont ta' hamest elefl lira maltija (LM 5,000)

Ra l-lista tax-xhieda tar-rikorrent.

Ra r-risposta ta' l-Awtorita` ta' l-Ippjanar li eccepiet:

Illi l-istess Awtorita` ta' l-Ippjanar ma ssuceditx ghar-responsabbilitajiet ta' l-agir ta' l-istess PAPB skond l-Att I ta' l-1992 u l-imsemmi ingustizzja jirrigwarda perjodu meta l-Awtorita` lanqas kienet tezisti u ghaldaqstant skond l-Att I ta' l-1992 ghandha tigi liberata mill-osservanza tal-gudizzju.

Illi il-file in kwistjoni, jekk kien tal-PAPB u jekk kien bin-numru 599/92 jirrigwarda bini ta' post Had-Dingli, li kopja tal-permess qed jigi hawn esebit mmarkat Dok. TD1, li nhareg eventwalment mill-Awtorita` ta' l-Ippjanar ghax kien ghadu mhux deciz mill-PAPB.

Jekk l-istess kaz jitratta fuq kwistjonijiet ohra, l-istess Awtorita` qatt ma kienet involuta fil-hrug tat-Trading Licence li tinhareg mill-Kummissarju tal-Pulizija u l-istess Awtorita` meta fil-fatt bdiet topera ma setghetx lanqas tiehu passi kontra jew twaqqaf zvilupp li jikkonsisti f' uzu kopert qabel l-1993 b' permess tal-pulizija u dan skond l-Att I ta' l-1992 [artikolu 51(2)].

Ghaldaqstant is-socjeta` intimata talbet li dan it-Tribunal ma jilqax it-talbiet hawn migjuba fil-konfront ta' l-intimati Awtorita` ta' l-Ippjanar bl-ispejjez kontra l-istess rikorrent.

Ra l-lista tax-xhieda u d-dokumenti tas-socjeta` intimata.

Ra r-risposta ta' l-intimat, Il-Kummissarju tal-Pulizija li eccepixxa:

1. Illi fl-ewwel lok l-inkopetenza tat-Tribunal 'rationae materiae' stante li l-mertu ma jinkwadrax ruhu f' wiehed mill-kazijiet kontemplati fl-Att VIII tal-1997.

2. Fit-tieni lok u minghajr pregudizzju ghall-permess it-talba tar-rikorrenti hija infondata fil-fatt u fid-dritt stante li ir-rikorrenti ezercita` il-poteri tieghu skond il-ligi u r-regolamenti koncernati, u jekk ir-rikorrenti hass ruhu aggravat bil-licenzja in kwistjoni, kellu jadixxi l-forum adatt sabiex l-ilment tieghu jigi trattat.

3. Fit-tielet lok jinghad li l-kaz jirrigwarda transfer ta' licenzja minn missier ghall-iben. Il-missier kellu licenzja fuq il-fond in kwistjoni ghal numru twal ta' snin u meta jsir transfer simili m'hux normali li jsir 'neighbours' consent form'.

4. Illi ir-rikorrent ipprocessa l-file skond il-ligi u del resto jigi rilevat li fil-proceduri quddiem il-Kummissjoni Permanenti kontra l-Korruzzjoni ma xehedux il-personnel li kienu direttament involuti fil-file.

Ra l-lista tax-xhieda tal-intimat.

Ra r-risposta ta' l-intimat, is-Segretarju Permanenti fil-Ministeru tax-Xoghlijiet u ta' l-istess Ministeru tax-Xoghlijiet li eccepew:

1. Illi primarjament dan it-Tribunal m' ghandux jiehu konjizzjoni ta' dan ir-rikors u dan ai termini ta' l-artikolu 5(3) (a) u (b) ta' l-Att Nru. VIII ta' l-1997.

2. Illi inoltre u minghajr pregudizzju ghas-suespost din l-azzjoni hija wahda intempestiva stante illi r-rikorrent kellu qabel xejn jipprevali ruhu minn mezzi ohra li taghtih il-Ligi;

3. Illi minghajr pregudizzju ghas-suespost dan it-Tribunal ghandu jastjeni milli jiehu konjizzjoni ta' dan ir-rikors stante illi fil-konkluzjonijiet tal-Kummissjoni Permanenti kontra l-Korruzzjoni saru diversi rakkomandazzjonijiet fosthom li jigi investigat kif il-PAPB approva l-permess tal-garaxx; u

4. Illi inoltre u minghajr pregudizzju ghas-suespost ir-rikorrenti m'ghandhom ebda responsabbilita` stante illi prezentament kemm il-Planning Area Permits Board kif ukoll id-Dipartiment tal-Building Inspectors m'ghadux jifforma parti mill-Ministeru tax-Xoghlijiet.

Ra l-atti kollha tal-kawza.

Sema' lix-xhieda bil-gurament.

Sema' l-abili difensuri.

Ikkunsidra

Illi fil-5 ta' Lulju, 2000 ir-rikorrent ceda r-rikors fil-konfront tal-Awtorita' tal-Ippjanar biss. Din id-decizzjoni hija relattiva ghall-eccezzjoni:

(a) tal-intimat Kummissarju tal-Pulizija dwar l-inkompetenza tat-Tribunal ratione materiae stante li l-meritu ma jinkwadrax ruhu f'wiehed mill-kazijiet kontemplati fl-Att VIII tal-1997;

(b) tas-Segretarju Permanenti fil-Ministeru tax-Xoghlijiet u ta' l-istess Ministeru tax-Xoghlijiet li dan it-Tribunal m'ghandux jiehu konjizzjoni ta' dan ir-rikors u dan ai termini ta' l-artikolu 5(3) (a) u (b) ta' l-Att Nru. VIII ta' l-1997.

Dwar l-ewwel eccezzjoni jinghad li r-rikorrent ilmenta dwar l-ghoti rregolari ta' permess ta' panel beater, mechanic, welder, sprayer. Il-posizzjoni ta' kompetenza tat-Tribunal giet spjegata kwantita' ta' drabi u b'mod specjali fil-kawza fl-ismijiet "Joseph Barbara vs Med Serv Limited et" deciza fl-10 ta' Mejju, 1999, fejn issemma li jrid ikun hemm ilment bil-miktub, li r-rikorrent irid jallega li garrab ingustizzja, li din l-ingustizzja tkun b'konsegwenza ta' xi distinzjoni, eskluzjoni jew preferenza indebita li tkun saret jew inghatat bi hsara ghaliha, jew ta' xi inkapacita' jew restrizzjoni li kellha ggarrab, li l-imsemmija ingustizzja tkun saret b'xi azzjoni mehuda minn

xi wahda mill-persuni li ghalihom japplika dan 1-Att, u li l-ingustizzja allegata mir-rikorrent tkun dwar wiehed mill-paragrafi (a) sa (d) imsemmija fl-artikolu 6 (1) ta' l-Att.

Fl-istess sentenza inghad: "Hawnhekk wiehed bil-fors ikollu jaghmel il-kummenti segwenti. L-Att VIII tal-1997 ghandu hafna partijiet li jixbhu u huma bazati fuq l-Att XV tal-1987. Infatt l-istess artikolu 6 ta' dak l-att kien jitkellem dwar is-setghat tal-Kummissjoni. Issa f'dak l-artikolu 6 fil-parti finali tieghu kien jinghad " u b'mod partikulari izda bla hsara ghall-generalita' ta' dak imsemmi qabel, il-Kummissjoni tista' tinvestiga dak l-ilment dwar kull wiehed minn dawn li gejjin:…" Fl-Att VIII tal-1997 pero' kull ma jinghad hu "dwar kull wiehed min dawn li gejjin:.." u ghalhekk il-legislatur f'dan il-kaz kien aktar restrittiv. Il-lista imsemmija mill-legislatur hija wahda ta' portata espressa u mhux wahda indikattiva ghalkemm naturalment trid issir l-interpretazzjoni gusta taghha kif infatti ser jinghad aktar l-isfel…"

Issa permess jaqgha taht l-artikolu 6 (1) (d) tal-Att VIII tal-1997. Ghalhekk jichad l-istess eccezzjoni.

Dwar *(b)* u cioe' li dan it-Tribunal m'ghandux jiehu konjizzjoni ta' dan ir-rikors ai termini ta' l-artikolu 5(3) (a) u (b) ta' l-Att dawn jghidu:

(3) (a) Dan 1-Att ma japplikax ghall-persuni jew ghall-korpi li jinsabu elenkati fit-Taqsirzia A fl-Ewwel Skeda li tinsab ma' dan 1-Att.

(b) Dan 1-Att ma japplikax ghall-korpi elenkati fit-Taqsima B fl-Ewwel Skeda li tínsab ma' dan 1-Att, kemm-il darba ma tingiebx prova b'sodisfazzjon tat-Tribunal li tkun turi li kull mezz possibbli ghall-ksíb ta' rimedju jkun gie ezawrit.

L-intimati sostnew li a tenur tal-artikolu 5 (3) (a) stante li l-Kummissjoni Permanenti kontra l-Korruzzjoni hija wahda minn dawk il-korpi elenkati fl-Ewwel Skeda Parti A, dan it-Tribunal ma ghandux gurisdizzjoni biex jissindika l-ilment in kwistjoni. Skond l-intimati peress li l-kaz gie investigat mill-imsemmija Kummissjoni issa ma jistax jigi ezaminat mit-Tribunal. Isostnu li t-Tribunal mhux Tribunal ta’ Appell jew Revizzjoni.

Dan it-Tribunal ma jaqbel xejn mal-interpretazzjoni moghtija mill-intimati ta’ l-artikolu 5 (3). Dak li l-legislatur qal huwa differenti. It-Tribunal ma jistax jissindika l-operat tal-persuni jew korpi elenkati fl-ewwel skeda, izda mhux ma jistax u ghandu l-obbligu li jezamina ilment dwar fatti gja ezaminati mill-korpi imsemmija. It-Tribunal ma jistax jissindika l-operat ta’ dawk imnizzla f’din il-lista izda ghandu l-obbligu li jezamina fatti fil-gurisdizzjoni tieghu li kienu ukoll ezaminati mill-istess korpi. Infatti r-rimedji huma spiss hafna differenti minn dak li tipprovdi l-ligi tal-Att VIII tal-1997 ghal dawk li jaqghu taht ligijiet ohra.

> Tant kemm hu hekk li fl-artikolu 6 (2) ta' l-Att il-legislatur qal:
> (2) Minkejja d-disposizzjonijiet tas-subartikolu (1) ta' dan l-artikolu, it-Tribunal ma ghandux jaccetta li jezercita s-setghat tieghu taht dan l-artikolu f'kull kaz fejn ikun gie investigat ilment dwaru quddiem il-Kummissjoni mwaqqfa taht l-Att dwar l-Investigazzjoni ta' Ingustizzji jew li dwaru jkun tressaq kaz quddiem xi Qorti.

Li kieku l-legislatur ma riedx li kaz ezaminat dwar l-istess fatti mill-Kummissjoni Permanenti mill-Kummissjoni Kontra l-Korruzzjoni jigi investigat mit-Tribunal kien idahhal lil din il-Kummissjoni wkoll f'an l-artikolu. B'dan it-Tribunal ma jkunx qieghed jissindika l-operat ta' din il-Kummissjoni anzi r-rikorrent jidher li propju jixtieq jaghmel l-oppost u ibbaza parti mill-ilment tieghu fuq il-konkluzzjonijiet tal-istess Kummissjoni – mhux jissindika l-operat izda propju japplika l-konkluzzjonijiet. L-ilment tar-rikorrent mhuwiex kontra l-Kummissjoni Permanenti kontra l-Korruzzjoni izda kontra l-intimati fil-kawza odjerna u huwa l-operat taghhom li dwaru qieghed jilmenta r-rikorrent. L-iskop tal-Att VIII tal-1997 u l-Kapitolu 326 huma differenti. Ghal dawn il-motivi jichad l-eccezzjoni.

Spejjez dwar l-eccezzjonijiet sollevati kontra l-intimati.

It-Tribunal jiddifferixxi l-kawza ghall-kontinwazzjoni ghall-25 ta' Mejju, 2001 ghall-provi tar-rikorrent.